

MITIGÁCIA, ZMIERŇOVANIE KLIMATICKEJ ZMENY

10

Medzi **mitigačné opatrenia** patria aktivity, ktoré robíme pre zlepšenie svojho životného prostredia. Prečo im dávame prívlastok mitigačné? **Mitigačný = zmierňujúci**, ide o opatrenia, ktoré sú zamerané na príbrzdenie, prípadne zastavenie trendu globálneho otepľovania.

Ide o **znižovanie emisií skleníkových plynov**, z ktorých najznámejší je oxid uhličitý (CO_2) a metán (CH_4). Oxid uhličitý vzniká pri spaľovaní bežných palív, ale aj pri iných aeróbnych oxidačných procesoch. Metán je najjednoduchší uhľovodík v prírode, vzniká pri anaeróbnom rozklade organických látok, pri chove dobytka a pestovaní ryže.

Znižovanie emisií skleníkových plynov je možné najmä v **energetike, doprave a spotrebe**. Menšia spotreba elektrickej energie, energie na vykurovanie, menej áut a leteckej dopravy a nižšia výroba sa prejaví v podobe nižších emisií skleníkových plynov, ale aj v podobe nižšieho znečistenia ovzdušia, vody a pôdy.

Znečistením si ničíme vlastné zdravie, ale aj zdravie tých, ktorí sa na znečisťovaní nepodieľajú. Ak sa prístup ľudí k Zemi nezmení, nasledujúce generácie sa budú čudovať, ako sme mohli byť takí ignoranti.

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Európska únia
Kohézny fond

Aké je to po starom

Ak spotrebujeme menej fosílnych palív, prenecháme nejaké zásoby aj budúcim generáciám. Naučili sme sa ich ťažiť, ale nemusíme ich preto vyťažiť. Zároveň znižujeme emisie skleníkových plynov, ktoré sa považujú za príčinu globálneho otepľovania

Spaľovanie biopalív sa považuje za „uhlíkovo neutrálne“, pretože uvoľníme len toľko CO₂, koľko sme predtým v rastline „zabudovali“. Môže to byť klamlivé, pretože ak sa v drevine uhlík viazal pred 80 rokmi a my ho uvoľníme teraz, znovu ho do rastlín zabudujeme až o 80 rokov.

Menej vecí znamená menej výroby, t. j. menej surovín musíme vyťažiť, menej si znečistíme vzduch a vodu, vytvoríme menej odpadu a samozrejme súvisí s tým aj menšia spotreba energie.

Žijeme v blahobyte, na každého z nás pracuje 70 energetických otrokov. Vďaka tomu existujú možnosti, ako nikdy v histórii. Aj pomerne nemajetní ľudia môžu cestovať do vzdialených destinácií, denné využívanie automobilov je samozrejmosťou. Bude to tak navždy?

Na presuny ľudí a tovaru spotrebujeme nepredstaviteľné množstvá energie, s tým súvisia aj emisie skleníkových plynov. Auto sa považuje za samozrejmosť, dokonca za nevyhnutnosť, až sa človek zamyslí, ako dokázali celé tisícročia ľudia žiť bez áut.

Ako by to mohlo byť po novom

Ak vyriešime niektoré technické problémy, riešením sú obnoviteľné zdroje energie.

Aj pre obnoviteľných zdrojoch energie musíme byť schopní šetriť. Najlepšia energia je nespotrebovaná energia.

Niektoré druhy výroby energie nás, privádzajú k potrebe naladiť sa na rytmus Zeme a Slnka. Dokážeme spotrebovať energiu vtedy, keď nám ju Slnko ponúka? Čiastočne sa to dá, najnáročnejšie spotrebiče domácností (práčka, umývačka riadu, rúra) sa dajú zapínať v čase, keď svieti slnko.

Zelenšia architektúra (napríklad nízkoenergetické a pasívne domy) okrem iného prináša úsporu energie na vykurovanie a chladenie. Zateplenie pomáha našej peňaženke, aj planéte.

Ak sme ochotní zrieknuť sa časti pohodlia, rýchlo objavíme bicykel, vlak a iné druhy verejnej dopravy, kde sa emisie a spotrebovaná energia delí medzi veľké množstvo pasažierov.

Cestovanie inak ako svojim autom je ekonomické (koľko peňazí mi ostane, ak si nekúpim a neudržiavam auto) aj komfortné (ak ma niekto vezie, môžem oddychovať).

Napríklad v Košiciach si za cenu pomerne lacného auta kúpite 41 ročných lístkov na MHD (alebo 20,5 pre dvoch). A to sme nezaráтали palivo, STK a povinné zmluvné poistenie... a auto vydrží zrejme menej ako 20 rokov. Ak by sme ráтали s drahším autom, vyšli by nám skutočne zaujímavé výsledky.

Klimatická zmena a doprava

Popri energetike a priemysle, doprava sa považuje za jeden z najpodstatnejších urýchľovačov klimatickej zmeny. Na oplátku, klimatická zmena má spätný vplyv aj na dopravu:

- 👉 Vlny horúčav dokážu narušiť dopravnú infraštruktúru – cestnú, aj železničnú.
- 👉 Prívalové dažde dokážu za krátky čas zničiť cesty, aj železnice.
- 👉 Letecká doprava je veľmi citlivá na momentálnu meteorologickú situáciu, ktorá pri klimatickej zmene zaznamenáva výraznejšie náhle zmeny.
- 👉 Lodná doprava môže trpieť na nedostatok vody v riekach, ale problémy má aj v čase povodní.

Podobne ako v iných oblastiach života, aj tu sa človek pripravuje a adaptuje:

- 👉 Železnice a cesty sa budú časom budovať s použitím iných, odolnejších materiálov, ale aj technických riešení.
- 👉 Tam kde je to možné, je potrebné budovanie spojenia z dvoch strán, aby dediny neboli závislé len na jednej ceste.
- 👉 Pri cestách, v niektorých lokalitách bude potrebná zmena trasovania, zvýšenie a spevnenie násypov a príahľých svahov a iné technické opatrenia.
- 👉 V prípade vodnej dopravy sú takisto možné technické opatrenia, ktoré znížia pravdepodobnosť jej narúšania (napr. prehĺbovanie plavebnej dráhy).

Pre všetky typy dopravy, ale aj pre iné oblasti života sú dôležité funkčné informačné, varovné a záchranné systémy.

Agentúra
na podporu
regionálneho
rozvoja Košice, n. o.

Strojárska 3
040 01 Košice

arr@arr.sk
www.arr.sk

Agentúra
na podporu
regionálneho
rozvoja Košice,
n. o.

KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

PROGRAM
OBNOVY
KRAJINY